

Motion till riksdagen 2021/22:1502

av **Boriana Åberg (M)**

Diskrimineringsombudsmannen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett diskrimineringsärende ska vara förenat med en viss kostnad för den som anser sig vara diskriminerad, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Skydd mot diskriminering är en självklarhet i ett fritt, öppet och demokratiskt samhälle. Det var på uppdrag av den moderatledda regeringen som Diskrimineringsombudsmannen (DO) bildades den 1 januari 2009 genom att de fyra dåvarande ombudsmännen mot diskriminering slogs ihop. Jämställdhetsombudsmannen (JämO) hade hand om könsdiskriminering, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering (DO) övervakade diskriminering som hade samband med etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, Handikappombudsmannen (HO) hade hand om diskriminering som hade samband med funktionsnedsättning och Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning (HomO) övervakade att lagar om diskriminering på grund av sexuell läggning följdes. År 2008 infördes också en ny diskrimineringslag som stärker skyddet mot diskriminering i en rad avseenden.

Dagens system där DO driver diskrimineringsärenden är emellertid i behov av att reformeras. Som en statlig myndighet har DO betydligt större resurser än en enskild näringsidkare, vilket i en tvist kan skapa ett osunt förhållande. Det är i dag få, om ens några, små aktörer som vågar göra annat än att gå med på förlikning när DO hotar med stämning. Ett uppmärksammat fall skedde i Skåne 2013. En manlig läkare sträckte fram handen för att hälsa på en kvinnlig patient, men kvinnan vägrade varpå läkaren remitterade kvinnan till en kvinnlig läkare. Uppgifterna går isär om vad som exakt hände men kvinnan stämde läkaren för diskriminering och krävde 75 000 kronor i skadestånd. Läkaren fälldes först i tingsrätten men blev senare frikänd i hovrätten.

2018 kom ytterligare ett uppmärksammat fall där en kvinna vägrade skaka hand med arbetsgivaren efter en anställningsintervju. Arbetsgivaren avbröt rekryteringen och

kvinnan tilldömdes skadestånd i Arbetsmarknadsdomstolen efter att diskrimineringsombudsmannen drivit hennes fall. Ett sådant agerande riskerar inte bara att förlänga rekryteringsprocessen, utan kan även leda till att kvinnor med utländsk bakgrund inte kallas till intervju.

För att systemet ska bli mer rättvist bör rättsprocessen i ett diskrimineringsärende vara förenad med vissa kostnader även för den som anser sig vara diskriminerad. Risken med ett avgiftsfritt civilrättssystem är att många fler anser sig diskriminerade än de som i lagens mening i dag faktiskt är diskriminerade.

Boriana Åberg (M)